

Vlucht naar geluk

Anya van der Gracht

Inkijkexemplaar

Anya van der Gracht

Vlucht
naar
Geluk

Ambilicious Breda | Kalmthout

Eerste druk 2021
Copyright © Anya van der Gracht

Omslag vormgeving ProBeeld | Ambilicious
Omslagfoto Ton de Koning

Binnenwerk vormgeving Ambilicious Studio
Hoofdredacteur Inanna van den Berg | Ambilicious

ISBN 978-94-93275-03-4 | NUR 301, 320

Copyright © 2021 Ambilicious, Breda
www.ambilicious.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Vlucht
naar
Geluk

*Als Je Niets Meer Te Verliezen Hebt,
Kun Je Alleen Nog Maar Winnen.*

.

~ 1 ~

JANINE

De toekomst die ik voor ogen heb, zal spoedig verdwijnen. Het ondertekenen van het huurcontract voor de woning in Leidschendam, bevestigt de opstap naar een drastische verandering in mijn leven.

Het is een mooi maar klein appartement, net groot genoeg voor mijn zoon Jack en mij. Het heeft twee slaapkamers en een kleine keuken. De woonkamer is ruim, met uitzicht op een doorgaande weg naar Den Haag. Ik heb zelfs een balkon. Je moet naast elkaar blijven staan of zitten wegens gebrek aan ruimte, het is een balkon. In de kelder is een berging waar twee fietsen in passen. Het voordeel is dat ik snel klaar ben met schoonmaken en ik ben geen uren meer in de tuin bezig. De tijd dat ik met Harry samen was ging mijn vrije tijd bijna geheel op aan tuinieren. Zover je van tuinieren kon spreken. Op mijn balkon heb ik geen planten neergezet, hopelijk heb ik binnenkort geen tijd ze te verzorgen. Eigenlijk zou ik kunstplanten moeten kopen. Het nadeel daarvan is dat ze erg duur zijn, wil ik echt uitziende planten hebben.

Hoewel ik altijd zei dat ik nooit van mijn leven meer in de Randstad wilde wonen, zit er weinig anders op als ik enige zekerheid op een betaalde baan wil hebben. In de hoop iets te vinden dat bij mijn opleiding algemene economie past, pluis ik elke krant uit waarin vacatures staan.

Zo ook vandaag, met een kop koffie in mijn rechterhand en een rode fineliner in de andere. Zodra een aanbod enigszins geschikt lijkt, moet er een rode cirkel omheen.

Een diepe zucht ontglipt me met het opkomen van een ontevreden gevoel. Geen werk op mijn niveau te vinden. Geen rode cirkels te trekken. Aan werk ontbreekt het niet, er zijn volop banen. Het zijn allemaal banen die ik ooit had, zoals directiesecretaresse bij een groot bouwbedrijf of

manager bij een financiële dienstverlening. Ik heb serieus te veel banen gehad. Door de gedwongen verhuizingen die ik eerder in mijn leven heb moeten doen omdat Sjaak ons telkens wist te vinden, kwam ik niet veel verder dan kortstondige werkplekken via een uitzendbureau. Nu wil ik meer. Ik wil hoger op de ladder. Klimmen wil ik. Klimmen naar de top.

Wekenlang zoeken leverde vorige week eindelijk een baan via het uitzendbureau op. Ik ben als telefoniste aan de slag. Een doorgewinterde kletskaus als ik, past wel enigszins in een dergelijke job. Het bevalt boven verwachting. De klanten worden door mij uitstekend geholpen en de baas is uiterst tevreden. Natuurlijk zit er weer een nadeel aan ... het is een tijdelijke baan. Een vaste baan vinden is me niet gelukt. Hoe meer de tijd verstrijkt, hoe moeilijker dat wordt. Nachtenlang pieker ik daar over.

Wat te doen? Hoe nu verder? Kan ik het niet alleen? Jack heeft een nieuwe fiets nodig. Zijn schoolgeld en busabonnement moeten betaald worden. Hij heeft kleding nodig. Het lijkt wel of die gozer blijft groeien. Ik zal hem minder te eten geven, misschien helpt dat. Dat slaat natuurlijk weer nergens op. Ik moet mijzelf herpakken en mij niet laten meeslepen in weerzinwekkend zelfmedelijden en angst voor de toekomst. Piekeren lost geen problemen op, ik raak er alleen vermoeider door.

Ik zet een kop koffie en verdwijn weer met mijn neus in de kranten. Eens zal er een baan met meer uitdaging opduiken.

Langzaam dringt het geluid van de tikkende regen tegen het raam tot me door. Ik ben dol op dat geluid. Het brengt een vorm van gezelligheid met zich mee. De tijden dat de regen tegen het zolderraam tikte toen ik bij mijn ouders woonde, zullen nooit uit mijn herinnering verdwijnen. Op dergelijke momenten kroop ik op mijn bed met een boek of handwerkje en genoot van het ritme. Het gaf me een veilig gevoel. Het was meteen het enige veilige gevoel dat ik had in dat huis. Op geen enkele andere plek voelde ik mij op mijn gemak, zeker niet in de kapsalon. Het beangstigde mij dat ik altijd in de

gaten werd gehouden; was het niet door mijn moeder, was het wel door mijn zus. Zij verraadde mij graag als ik iets deed wat niet helemaal door de beugel kon, maar wel een actie van een puber was. Ik denk dat mijn zus er een orgastisch gevoel bij kreeg als ik met de mattenklopper op mijn donder werd geslagen. Dan vinden ze het gek dat je op je achttiende in de handen van een 'foute' man valt. Dat Sjaak een foute man was, zag niemand. Waarschijnlijk wilde niemand het zien. Wat misselijkmakende jaloezie allemaal kapot kan maken.

Het gemis van Harry is groter dan ik ooit heb kunnen vermoeden. Ondanks dat we van stad naar dorp naar gehucht gingen, hadden we het goed. Hij steunde mij in mijn angst mijn kind kwijt te raken. Elke ochtend kijk ik naast me in de hoop dat hij in bed ligt, telkens is de teleurstelling groot. De radiowekker gooit De Kast door mijn slaapkamer. Mijn stem heeft meer volume dan ik me herinner als ik de woorden door de ruimte laat galmen.

De leegte is bijna niet vol te houden. Ik heb niemand met wie ik daarover kan praten. Bij Jack hoeft ik niet aan te komen. Ik zag pijn en teleurstelling in zijn ogen toen we het bericht over de toestand van Harry kregen. Jack praat niet over zijn verdriet. Soms probeer ik het onderwerp ter sprake te brengen, hij gaat weg of begint ergens anders over.

Ik gooi de krant aan de kant en ruim in de woonkamer de rommel van gisteren op. Op dagen als deze gaat de televisie op Discovery Channel. Daar is altijd wel een programma te vinden dat mijn interesse wekt. Een kop koffie, televisie aan en de regen tikkend op het raam ... ik zou bijna gaan denken dat ik me niets meer kan wensen. Ik nestel me op de bank. Na enkele minuten verliezen mijn oogleden het van de zwaartekracht.

~ 2 ~

Jack strompelt als een halve zombie de woonkamer binnen. Hij gedraagt zich alsof alleen zijn buitenkant wakker is. Zijn haren zijn donkerder dan ooit tevoren en staan alle kanten op. Hij heeft zichzelf in een spijkerbroek gehesen, die hij voor de helft is vergeten dicht te knopen. Het is bijna elf uur als hij ziet dat ik moeite moet doen mijn ogen open te houden. Hoofdschuddend zet hij de televisie uit en verdwijnt in de keuken.

Geërgerd sta ik op en zet de televisie weer aan, niet genoeg bij bewustzijn om te begrijpen dat het met de afstandsbediening kan.

Ik hoor hem mopperen. De regen is niet zijn vriend. Hij heeft een bloedhekel aan dat rotweer. Zon moet hij hebben. Veel zonneschijn. Daar wordt hij vrolijk van, niet van die zeikregen. Hij kan niet begrijpen dat ik daar enige gezelligheid in kan vinden. Liever gaat hij de stad in of naar een vriend. Veel nieuwe vrienden heeft hij niet. Zijn oude leventje heeft hij voor de zoveelste keer achter zich moeten laten en daarmee ook zijn vrienden. De afstand is te groot om elkaar regelmatig te zien. Hij is intussen zo ver dat hij het eigenlijk niet meer ziet zitten nieuwe vriendschappen te sluiten. Potentiële vrienden stoot hij zelfs af. Volgens hem heeft het geen enkele zin, ondanks het gemis ervan. Zijn computer is tegenwoordig zijn beste vriend. Hij speelt er spellen op en zoekt op internet de informatie die hij nodig heeft voor het een of ander. Twee maanden geleden heeft hij bij toeval een spellensite ontdekt waar hij een interessant spel kan spelen met andere spelers. Het is een spel waarbij je de hersencellen flink in beweging moet zetten. Eenvoudige spellen zijn niet aan hem besteed, daar wordt hij niet beter van. Hij moet kunnen nadenken, piekeren, stoeien met steentjes of figuren. Schaken is voor hem interessant. Het spel dat hij onlangs ontdekte heeft dezelfde moeilijkheidsgraad. Een voordeel is dat hij daar-

door andere jongeren leert kennen. Zo heeft hij toch enig contact met leeftijdsgenoten. In korte tijd zit hij in een groep van vijf jongens, die elkaar op de hoogte houden en gezamenlijk naar wedstrijden gaan op diverse locaties in Nederland. De resultaten liegen er niet om. Steeds vaker worden wedstrijden gewonnen en de groep doet binnenkort mee aan het landskampioenschap. Hij kan zichzelf blijkbaar niet afsluiten van leeftijdsgenoten, al zou hij dat nog zo graag willen.

Ik zie hoe Jack met een glas cola en een stapel boterhammen in zijn handen langs de woonkamer schuifelt om in zijn slaapkamer te verdwijnen. Hij zet zijn ontbijt neer en schuift de gordijnen open. Het gaat niet bepaald zonder lawaai te maken.

‘Pestweer!’

Eigenlijk zou ik medelijden met hem moeten hebben. Zijn manier van doen werkt echter op mijn lachspieren.

De echte jongenskamer, zijn domein van vijftien vierkante meter, heeft hij praktisch ingericht. Bij het raam staat een bureau met daarop zijn computer. In de hoek staat een tweepersoonsbed met tegen het hoofdeinde een linnenkast die hij op een meter afstand van de muur heeft geplaatst. Op deze manier heeft hij zijn eigen inloopkast gecreëerd. Tegenover het bed staat een laag kastje waar hij zijn televisie en spelcomputer op heeft staan. De rest van de ruimte wordt opgevuld met een grote schapenvacht en een kleurige zitzak. Hij is er meer dan tevreden mee. Daar kan hij zich terugtrekken, in alle rust zijn spellen spelen en zijn toekomstplannen bedenken. Hij plant graag. In tegenstelling tot mij, is hij niet gebrand op enig avontuur. Hij gaat liever op zeker. Zodra hij klaar is met zijn opleiding wil hij een dikbetaalde baan met toekomstmogelijkheden. Hoe hij dat moet aanpakken weet hij niet, het komt tegen die tijd wel goed.

Ik herinner me dat hij mij vroeg naar een baan met toekomst. Hij zat op de lagere school. Het antwoord dat hij van mij kreeg, beviel hem niet. Het idee alleen al vond hij doodeng. Ik adviseerde hem begrafenisondernemer

te worden, een baan met toekomst. Altijd werk en geen zeurende klanten, toch zag hij het niet zitten. Werken met de dood was niets voor hem. Hij was daarvoor niet op de wereld gekomen. Levende mensen waren niet altijd alles, de hele dag in een dooie boel rondhangen was minder.

Mijn tweede voorstel was accountant. Ik hoor het mezelf nog zeggen: 'Je bent creatief, dan kun je als accountant een hoop geld verdienen.'

Dat antwoord vond hij helemaal belachelijk. Zo idioot als hij dacht was het niet. Ook zonder creatief boekhouden kan hij een behoorlijk salaris ontvangen. Met dat verdiende geld kan hij zijn rijbewijs halen, zijn eerste auto kopen, een meisje zoeken en een gezin stichten. Met de kennis die hij opdoet, kan hij een hogere functie bekleden bij een of ander commercieel bedrijf. Dat is voor later. Voorlopig verdient hij wat geld met een krantenwijk die hij bij toeval in de wacht wist te slepen.

'Ma?'

Het klinkt alsof er van mij verwacht wordt dat ik opsta en naar zijn slaapkamer kom.

'Maha!'

'Kom maar hierheen als je wat te vragen of te vertellen hebt.'

Zo te horen krijgt de prullenbak de schuld van iets wat hem dwarszit. Als een klein kind stampet hij de woonkamer in.

Mijn rustmoment op deze zaterdagmiddag lijkt voorlopig voorbij.

'Ik heb een gigantisch probleem. Ik kan morgen geen kranten rondbrengen.'

'Nou en?'

'Wat nou, nou en? Ik kan het wel schudden als ik morgen niet opdaag bij het afhaalpunt. Weg baantje, weg centen.'

'Morgen is het zondag.'

'Nou dat weer, ik dacht dat het morgen zaterdag was. Goed, dan heb ik morgen een probleem.'

'Wat is er morgen dan?'

'Ik kan maandag geen krantenwijk lopen.'

Mijn duim drukt tegen mijn slaap, met mijn vingers wrijf

ik over mijn voorhoofd. Liever was ik languit op de bank gaan liggen met een goed boek, hoewel ik van lezen wel snel vermoeid raak. Voordat ik bij het tweede hoofdstuk ben, slaap ik vaak al. De televisie toont niet veel bijzonders op het moment. Ik overweeg de krant uit de keuken te halen. Hopelijk is er vanavond een goeie film of een of ander leuk programma te zien. Ik zou de hort op moeten gaan, naar vrienden of met vriendinnen ergens iets gaan eten en drinken.

‘Hallo. Ik heb morgen een probleem!’

‘Nou weer morgen? Eerst had je vandaag een probleem, toen overmorgen en nu heb je morgen weer een probleem? Hoeveel problemen heb jij in hemelsnaam in het tijdsbestek van een weekend?’

‘De banden van mijn fiets zijn lek.’

‘Morgen is het zondag en heb je de hele dag de tijd die dingen te plakken. Teiltje staat onderin het aanrechtkastje.’

‘Lekker. Ik weet niet eens hoe dat moet. Harry heeft mij nooit iets geleerd. Ik mocht hem nooit helpen. Dat viel volgens hem onder het hoofdstuk werken en dat kon ik mijn hele leven doen. En nou heb ik een gigantisch probleem. Shitzooi. Klote Harry, ik wou dat ik hem op zijn donder kon geven.’

‘Hoe lang weet je dat je banden lek zijn? Als je opschiet is de fietsenmaker misschien nog open.’

‘En jij denkt dat hij even mijn banden plakt?’

‘Het enige wat ik denk is dat jij als de sodemieter moet zien dat je bij die vent komt en vraagt of hij het wil doen. Anders heb je de hele volgende week een probleem.’

Met een klap slaat de voordeur dicht. Zijn sleutels hangen nog op het haakje in de gang. Op dit moment kan ik me niet voorstellen dat hij ooit de snelste zaadcel was. Met zijn fiets op zijn schouder zie ik hem de straat uithollen. Hoofdschuddend kijk ik hem na en gris de krant van de keukentafel.

Ik besef hoe belangrijk die krantenwijk voor hem is. Het geld dat hij ermee verdient, gebruikt hij voor schoolspullen, kleding en tijdverdrijf.

Van mij mag hij niet verwachten dat ik helemaal alleen voor de financiën opdraai. Ik heb het daarmee moeilijk genoeg en een goedbetaalde baan heb ik nog niet voor ogen. Hij weet niet precies hoeveel de verhuizing kostte, hij weet wel dat ik geen geld meer over heb nadat ik alle schulden had afgelost. Ik deed er ietwat laconiek over toen ik hem dat vertelde. Mijn masker heeft hij vaker gezien. Zelfs toen hij een kleine jongen was, viel het hem al op dat ik het vaak opzet. Ik wil niet laten merken dat ik veel verdriet heb.

Hij is niet gek.

Amper een half uur later staat Jack alweer voor mijn neus. Dit keer met een big smile op zijn gezicht. Hij heeft zeker de reservesleutel gepakt die onder een bloempot ligt. De verdorde plant die erin staat, kan zo dienstdoen in een westernfilm.

‘Ik heb die fietsenman verteld wat mijn probleem is. Hij ging direct mijn banden plakken. Het is heel simpel, had ik zelf wel gekund.’

‘Goed dat je gegaan bent.’

‘Ik moest een tientje betalen. De volgende keer doe ik het zelf wel, scheelt weer een hoop geld.’

Met zijn schouders ter hoogte van zijn oren opgetrokken loopt hij naar zijn slaapkamer. Ik hoor de hoogst irritante geluiden van Call of Duty Black Ops uit zijn kamer komen. Omdat ik geen zin heb op te staan en zijn deur te sluiten, schroef ik het geluid van de televisie flink op. Met de afstandsbediening, helemaal zelf bedacht.

Jack begrijpt de hint. Zijn deur gaat dicht en het volume omlaag.

Ik laat me achterover zakken in de kussens van de bank.